

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egyszerű évre — 10 kor.
 Folyóévre — 4 „
 Kézen át átveve:
 Egyszerű évre — 20 kor.
 Folyóévre — 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egyszerű évre — 24 kor.
 Folyóévre — 6 „

TISZÁNTUL

POLITIKAI NAPILAP

Szociális minden nap a hitél és
 Kereskedelmi napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 8.

A szerkesztőség kérésre visszajár
 vagy megvásárolja nem vállalkozik.

Hirdetések és hirdetések a
 kiadóhivatalban intézendők.

Egyenlőre 600 és 800.

NAGYVÁRAD, febr. 25

A földbirtok eladósodása.

Írta: Mihók Sándor.

Petrasevich könyve ijeszítő számadatakkal mutatja a magyar föld csuszamlását, hogy kegyetlen következetességgel idegenek jutnak apáink örökébe. De már jóval előbb, dr. Baross János, volt országgyűlési képviselő, közgazdasági író, az O. M. G. E. kodificionális osztályának előadója ma már országszerte ismert munkáiban eléggé bőven ismertette a magyarországi földbirtokok eladósodását és a magyar középosztály tönkre jutásának okát.

Az O. M. G. E. azzal bizta meg dr. Baross Jánost, hogy kutassa a földbirtokok eladósodásának okait és keresse meg azt a módus vivendit, a melylyel gátat lehetne vetni e nemzetsorvasztó betegség ellen.

Ami földbirtokos osztályunk legnagyobb része meg van áldva azzal a forró szeretettel a magyar föld iránt, a mely kell, hogy egy jóra való gazdát vezéreljen. Ebből kifolyólag többé-kevésbé meg van az érke is a föld megmunkálása és megművelése iránt, de dacára ennek, hiányzik belőle a legfontosabb tulajdonság, a mely egyesegyedül volna képes az előbbi öröklött sajátságokkal kiegészítve a modern haladás jegyében terelni a gazdát. Ez a tulajdonság a takarékoság.

Az ország bármelyik telekkönyvi hivatala igazat fog adni állításomnak, mert jóformán száz birtok közül alig van öt-hat, a melyeknek értékét nem nyomná a minimumra az eladósodás átkos volta.

Ha már mostan kutatjuk az okokat, a melyek az eladósodás nagy mérvét igazolják, arra a nagyon is szomorú tapasztalatra fogunk jutni, hogy az adósságcsinálás legnagyobb oka a könnyelműség az adós részéről s a számító spekuláció a hitelezők részéről. Bár másnak kevés köze van ahhoz, hogy ki mire költi a pénzét és hogy miért csinál adósságot, de mindenesetre érdekli ez a kérdés az ország összességét, mert e kérdésnek fontos közgazdasági jelentősége is van, a mely kihat az ország finanziaális állapotára, de különösbbe a szegényebb néposztályra, a kik éppen a középosztály vagyoni gyöngyülete folytán kénytelen beérni a kisebb napszámmal.

Ezen adósságcsinálási hajlamot, a mely ma már olyan mániává nőtte ki magát, mint a parasztnál az Amerikába való kivándorlás, meggátolni nem lehet ugyan, mert hiszen a bankok nem a nemzet érdekét, hanem a saját zsebüket nézik első sorban.

Ennek az adósságcsinálási korszaknak van azonban egy kihatásában igen nagy jelentőségű mozzanata, a mely abban rejlik, hogy éppen azok a gazdák, a kik valamelyes hasznos befektetésre óhajtanak a pénzt felvenni, nem kapnak olyan olcsó kamattal, mint a mely kamattal a percenzuálisításuk sikerrel kecsegtetné a vállalkozást.

Németországban, Belgiumban, Hollandiában és egyszóval a művelt nyugaton nemcsak az ország székhelyein, hanem a nagyobb vidéki központokon is vannak nagy számban tekintélyes, kiváló pénzintézetek, a melyek igen olcsó kamattal

lett adnak pénzt a gazdáknak, ha hitelt érdemlőleg bebizonyítják, hogy a felveendő kölcsönt egy bizonyos hasznos befektetésre óhajtják eszközölni.

Minden megyében van már gazdasági egyesület, a mely éppen a megyei gazdasági közönség igényeinek kielégítését szolgálja, fogja meg az ostor nyelét és suhítson egyet vele, úgy hogy a szomszédban is meghallják. Indítson minden egyes megyei gazdasági egyesület aktíót a saját hatáskörében egy a fennebb vázolt hitelintézet felállítására, akár mint külön intézmény, akár pedig mint egy vagyoni jól megerősített hitelszövetkezet alakjában és törekedjen oda, hogy ezen hitelintézetet mielőbb létesüljön.

Ha az egyes megyék gazdái, úgy a latifundiumost, mint pedig a kisgazdát beleértve, összefognak az eszme érdekében, nem sok idő kell ahhoz, hogy az elvetett mag megérjen és meg hozza gyümölcsét, a melyet azután hiába érhet az idő fagyos szele, a virágja még sem fog elhullani.

Minden kezdet nehéz — és ezen körülmény nagyon sokakat riasztott eleintén vissza e ma már legüdvösebbnek bizonyult intézménnyel szemben — és éppen ez a magyar ember baja.

Erős a hitem, hogy ez az eszme is helyes fogadtatásra talál, de nem lesz, aki a jó példát megadja. Éppen azért szeretném a gazdasági egyesület kezében látni a vezetést, mert az, mint erkölcsi testület megtudná találni a megoldás és a leghelyesebb megfejtés módját.

A „TISZÁNTUL“ TÁRCZÁJA.

A kibiczem lánya.

Írta: Hantke Emil.

(Vége.)

— A tökhetest és lett négy hetesem. Most jön a java. Az első mond quart kontrát, én bementem a vannak kontrát, a harmadik rázug egy quintet. És tudja, hogy kézen-közön egy ponttal megnyertem a partit. Hanem most mondja meg, van-e magának mezei pacsirtája eladó?

— Mezei pacsirta? Nincs! Hanem ha tetszik várni pár napot, hozatok.

Ekkor toppant be véletlenül Virgilia. Micsoda helyre egy annivaló teremés volt így szobában. Odaszaladt az apjához.

— Papa kérlek, adj egy ki sárga viaszkot.

— Ah! Hát Jóleső urnak ilyen szép lánya van?

— Hát tetszik tudni... Na eredj hát Virgil, mit szégyelled magad... mutatkozz be a tekintetes urnak.

— Ugyan már... na ne féljen tőlem a kisasszony...

Virgil odajött hozzám és elég halkar, meg elég gyorsan ennyit mondott:

— Maga becsapott engem; hisz ismerik már egymást!

— Igen, de nem tudtam, hogy ő a maga apja.

— Na nesze itt a viasz és aztán siess be, mert nincs rá eset, hogy a tekintetes urat vendégül itt ne tartsuk. Hozd egy kicsit rendbe a szobát, meg nézz széjjel, ... mert ilyen kitűnően kaláberezni... az mesés...

Persze, hogy szabadkoztam egy kicsit, a mennyi adott helyzetben éppen elég és azután bevonultunk.

Benn nem történt eleinte semmi különös. Megismerkedtem Tóni bácsival meg a druzsámmal Kopott Emmillé. Hanem vacsora után, különös módon kezdtem magam érezni. Ugy találtam, mintha Virgil olyan szokatlan, kellemes módon kezdene nekem tetszeni. Na még csak az kellene, hogy szerelmes legyek bele! Rögtön is szedtem a sátorfát és rohantam az Arany csukába.

Micsoda pechem volt. Egy biztos quartkasszát vesztettem el! Már most világos, hogy szerelmes vagyok!

* * *

Elég az hozzá, hogy mire tavaszodni kezdett, én Virgiliával a legbizalmasabb viszonyban voltam. Ugyannyira, hogy egyszer, midőn a békés polgárok lefekvésére szolgáló idő már jóval túlhaladta megszokott perceit, egy bandával odaállított a Virgiliám ablaka alá.

Másnap mikor megyek hozzá, igen hidegen fogad.

— Hallja Virgil, én ezt a bánásmódot nem érdemlem meg magától.

— Vagy igen.

— De hát miért?

— Azért, mert ravasz és csak ámit engem.

— Már mint én?

— Igen, hogy maga.

— Isten ugyse nem értem.

— Nem? Ugy-e? Hát i. a. szeretetre mutat az, hogy olyan malaczbandával ad nekem éjjeli zenét, melyben a terc jobban hallatszik, mint a prim?

— Irgalmas egek! Hát magának olyan jó füle van! Ezt nem is tudtam!

— Hát ha tudta volna?

— Akkor... de nézze Virgil. Magának az is malaczbanda? Hisz a Rácz Pali nyolczadik unokája volt. De meg, hogy lehet ilyen csekélységért még szólni is?

A beruházási törvényjavaslat.

Mint értesülünk, Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter a beruházásokról szóló módosított törvényjavaslatot közvetlenül a képviselőházi ülések megkezdése után fogja benyújtani. A törvényjavaslatban a vasutépítésre és utépítésre előirányzott összeg szaporított.

A delegációból.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottság tegnap délelőtt 11 órakor folytatta tanácskozásait Bécsben.

Szapáry Gyula gróf elnök az ülést megnyitván a jegyzőkönyv vezetésére Rudnyánszky József bárót, a szónokok neveinek jegyzésére Pap Gézárt kéri fel.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után következett Ugron Gábor indítványának tárgyalása.

Müller László rendkívüli követ: Amint az országos bizottság tagjai tudják, a delegáció iratai úgy kerültek a külügyminiszteriumba, hogy az országos bizottság irodája a külügyminiszterium hivatalnokai által vezetettnek. A külügyminiszter természetesen mindig csak az iratok letéteményesének tekinti magát és magától értetődik, hogy az iratok az országos bizottság rendelkezésére tartatnak. Mihelyt tehát Ugron Gábor tegnapi napottili nyilatkozata értelmében a magyar kormány vagy az országgyűlés elnöksége a külügyminiszteriumhoz fordul, az iratok át fognak adni.

Miklós Odön megjegyzi, hogy a kérdés már 1901-ben érdemileg elintéztetett a bizottsági tárgyalások folyamán. Ennek semmi akadálya nincs. Indítványozza, hogy az országgyűlés képviselőháza megkerestessék az iránt, hogy az átvétel módoszatai és részletei iránt magát a külügyminiszteriummal tegye érintkezésbe.

Ugron Gábor hozzájárul Miklós Odön indítványához és felfogásához.

Az országos bizottság az indítvány első részét a második bekezdés elhagyásával elfogadta.

Következett az országos bizottság harmadik költségeloirányzatának tárgyalása.

A bodajki pótválasztás.

Gróf Széchenyi Viktor szabadelvűpárti és Perczel Béla néppárti jelöltek között a pótválasztás Bodajkon márczius 8-án lesz előreláthatólag nagy küzdelemmel.

A vasutasok fizetésjavítása.

Az érdekelt miniszteriumok közt folyó tárgyalások a vasuti tisztviselők fizetésjavításáról s a többi vasuti alkalmazottak létkérdéseiről már néhány napja annyira előrehaladtak volt, hogy befejezéstük a legközelebbi napokban várható és alapos kilátás van arra nézve, hogy a vasuti szolgálat említett kategóriájának jogos kívánsága nemsokára teljesedésbe fog menni.

A Magyar Védő-Egyesület Nagyváradon.

Már több ízben megemlékeztünk a hercegprímás védnöksége alatt alakult Magyar Védő-Egyesületről, amely a magyar föld terményeinek, a magyar iparnak védelmére van hivatva.

Hatalmas, közgazdasági akciót tűzött maga elé az egyesület, aminek ha csak egy részét sikerül megvalósítani, hatalmasan fellendül a magyar ipar s friss közgazdasági élet pezsdül fel.

A Védő-Egyesület hazafias céljainak teljesítését Nagyváradon és Biharmegyében a nagyváradai kereskedelmi és iparkamara vette a kezébe s buzgón igyekszik a szép eszmének híveket szerezni.

Tartalmas, az Egyesület célját felölelő és ismertető felhívást bocsátott ki, amelyet most küld szét a kerületében levő nagyobb vállalatok, ipartelepék, kereskedő cégekhez, hogy megnyerje őket a hazafias eszmének, mellékelve egyúttal a Magyar Védő-Egyesület orsz. iparpártolási bankjának prospektusát.

A kamara felhívását, sajnálattal bár, nagy terjedelme miatt teljes egészében nem közölhetjük, hanem adjuk belőle a következő befejező részt:

»Magyarország legyen végre a magyaroké! A magyar fogyasztás pedig: Magyarországoé!

»Ezt csakis úgy érhetjük el, ha első sorban és kitarlóan a hazai termelést, a hazai árut pártoljuk, vesszük és használjuk, még pedig kölcsönösen és egyetértően: a gazdák, a gyárosok és iparosok. Reá kell mutatni ama képtelenségre, hogy míg munkásaink százezrei tüntetnek a kereset hiánya miatt a szociálistákkal, addig legnagyobb részük bécsi és prágai készítésű ruházatot vesz és visel, ho-

lott ha csak magyar származású hordanának s vennének, talán mindannyinak egyszerre lenne munkája és keresete! Iparosaink is épen így vannak Fordítsunk ezeken és iparunk egyszerre életképes és jutalmazó leendő!

»Tagjaink buzgósága folytán: Lugoson már több kereskedésben magyar árukat árulnak; Kolozsvárott hetenként már két vagon magyar cukor fogy, sőt Budapesten a hőlgyek szintén a magyar árukat kezdik követelni és vásárolni.

»Eszköze mindeának, mint azt valamenyik iparkamara is hangoztatja, a tömegesen biztosított fogyasztás, melyet Védő-Egyesületünk szervezni és fenntartani óhajt azáltal, hogy a hazai áruk szánását nyilvántartja, ellenőrzi, védjegyével biztosítja, a fogyasztó közönség tájékoztatására és megnyugtatóra. »Közönségében közönséges, hogy a fogyasztók és kereskedők együttes célját, szükségletét és bizalmát megerősítve, az ilyen árukra a megrendelést összegyűjtse s a szükséghez képest a hitelt érdemlő, megbízható iparosok és gyárosok között szétossza és az egészséges áruforgalmat országos szervezettel és az ország minden vidékén létesített fiókok, áruházak és kiállítások s kereskedések útján állandóvá és hatalmasra tegye, hogy ne legyen tovább meddő a hazai gyáros és iparos, avagy a termelő fáradtsága és munkája; viszont, hogy ilyen módon a hazai ipartermékeket tömegesen és csoportosítva, sőt központosítva, közvetlenül a vevő és fogyasztó-közönség szemé és kereslete elé állítsuk, szükségleteinek könnyű és kényelmes kielégítésére.

»Célja továbbá a Magyar Védő-Egyesületnek az is, hogy az államnál, közlekedési vállalatoknál s a hatóságoknál a nagyobb mértű, mintegy kétszázmillió koronára rugó ipari szükséglet magyar vállalkozás útján a hazai termelésből biztosítsassék, hogy ezen nagy elv, a közszállításokban az 1901-ben hozott miniszteri tanács határozatához mérten is, teljesen érvényesüljön valahára.

»Minden hazai tényezőknél e célokra való egyesítése és a fogyasztók hazafias, nagy szervezett összegtartása és szövetkezése biztosíthatja ussópán azt, hogy: páratlanul zamatos, izléses, tartós és jó magyar termékeknek a magyar fogyasztó elsőbbséget adjon és fogyasztásának állandó biztosításával a közállapot mind-n tőren javuljon. Ekkor, ha hiu előszertetünk a francia vagy angol áruk jószágá iránt — a több vilákiállításokon legnagyobb kiüntetések kivívott magyar áru igazolt egyenlősége esetén — legyőztük, egy csapásra virulhat fel és mehet meg a gyár- és kisipar,

— Ez nem csekélység, mert személyiségnek kellő mértékű. Ha pedig csak ennyire becsüli, úgy én levonom a következtést és ...

- Maga nagyon őszinte.
- Maga meg nagyon goromba.
- De Virgil nagysád!
- Akar még valamit Kapocs ur?

— Köszönöm. Ennyi nagyon elég egy napra. Ajánlom magamat. Nem tudom mikor lesz újra szerencsém, mert nagyon el vagyok mostanában foglalva.

- Hát csak végezze a dolgait!

Olyanformán éreztem egész nap ezek után magamat, hogy vasvillát szerettem volna köpködni. De mivel nem voltam rá képes, nehéztelő bánatomban mit csinálhattam vol a egyebet? Egész éjjel kalap alatt háltam. Eközben betértem az »Arany csukába« is és elkezdtem kalábrezni.

Hanem szemtelenül rosszul ment. A legbiztosabb partietkat vesztettem el.

— Hohó! — villant át agyamon. — Hisz az a Virgil még mindig szeret De mi a fészkes fülemilének rendezte akkor azt a jelenetet? Na majd utána járok.

Látszik, hogy nem vagyok én sem rendkívüli ember, mert nekem is a véletlen jött ebben segítségemre.

Osszetalálkoztam másnap Lekvár Terkával. Legjobb barátnéja volt Virgilnek és ott laktak szembe velük. Kitérő egy alkalom. Szépen hazakísértem és miután kért, hogy menjek be hozzájuk, be is mentem.

Ott ültünk le az ablaknál és diskuráltunk összevissza. Mikor pedig elváltam tőlük és a mama mondta, hogy látogassam meg őket gyakrabban is, hát már másnap magint ott voltam. Sőt utána majd minden nap.

Már egész őszinte tisztelője lettem a Lekvárháznak, mikor egyszer kaláber közben bejött értem Kopott Emil az »Arany csukába«.

Félrehív.

— Kapocs ur! Egy titkot árulok el önnek, mely önt különösen érdekli. Hanem csak ugy adom át, ha megígéri és nem mondja meg senkinek, hogy ezt tőlem kapta.

Megígértem.

Erre a kezembe ad egy lapot.

— Mi ez?

— Egy lap Virgil naplójából.

Elkezdtem olvasni.

... Künn napsugár. Derű és vidámság, bennem pedig sötétség, ború és keserűség lakozik. Nincsenek manapság őzeten emberek. O zó a szív, önző a szívelem. A világon pedig csalódás mind-mind. En is csalódtam; de a szerető, hű és igaz leányzivek sorsa csalódás. Faj ez, de még jobban fáj, hogy a csalódás után kell

azt észrevennünk, hogy a kibem csalódtunk, annak nincs izlése. Csak tán nem izlés az, ha valaki egy Lekvár-lánnyal még szóba is tud állani... De nem panaszkodom. Tűrök, szenvedek, majd eljön az idő... és odalent már nem fáj semmi...

— Hát köszönöm Kopott druszám. Nem szólok senkinek semm t.

— Es most mit csinál? kérdi félénken.

— Visszaülök kalábrezni.

De este mégis megembereltem magam és bementem az üzletbe.

Jóleső papa volt ott csak.

— Na Jóleső ur, megjött már a mezei pacsirta?

— Meg. De micsoda pechl! Az a széles lány valahogy kieresztette a kalitkából és elrepült. Jöjjön be és korholja meg érte.

Beléptünk a szobába. A mint Virgil meg látott, szeméi akkorát csillantak, hogy a papa mindjárt kiolvasta belőle, miszerint alkalomszerű lenne visszamenni az üzletbe.

Együtt maradtunk.

— Kapocs ur! — szólalt meg Virgil — én önt nagyon megbántottam.

— Ellenkezőleg. En bántottam meg kegyedet.

— Nem Virgil! Maga csak az igazat mondta meg.

viszont mezőgazdaságunk termelése is csak így lehet jutalmazó.

»Mindeme — idáig talán álomnak tekintett — nemes és hazafias céljainkat egy csapással érhetjük el!«

»Alljon be mindenki ennek a nemzeti törekvésnek és nagy, de nemes, többé el nem odázható önvédelemnek harcosává; váljék családjában — környezetében — ennek az eszmének apostolává és szent, hazafias fogalmával pártállás, vallás- és rangkülönbség nélkül a »Magyar Védő-Egyesület« munkássává.«

»A m. kir. belügyminisztérium által, a kereskedelmi és földművelési minisztérium hozzájárulásával, 1903. október hó 24-én 104578. sz. alatt jóváhagyott alapszabályunk szerint céljaink: A hazai ipar és mezőgazdasági termelés, a hazai munka és nemzeti kereskedelem védelme és fejlesztése anyagi és erkölcsi téren: az erre vezető mozgalmaknak és érdekeknek egyöntetű társadalmi és országos képviselése; ezek elérésére teljes erővel oda hatni, hogy a magyar állam területén a belföldi fogyasztás a külföldi árubehozattal nélkülözhesse; kijelölni azon eszközöket, melyekkel az elérhető; ez irányban az érdekelteket tájékoztatni, útmutatásokkal ellátni, a megfelelő intézkedéseket kezdeményezni; különösen kereskedőknél oda hatni, hogy szükségletüket a hazai termelésből fedezzék, ezen forrásokra őket reá vezetni; a közszállításokat ellenőrizni; oda hatni, hogy külföldi munkaerők a hazaiak rovására alkalmazást ne leljenek: gyakorlati úton a hazai termelés versenyképességét és értékesítését szervezetével előmozdítani, az egyes pangó vagy új termelési ágak fejlődésének akadályait földterítési s azokat elhárítani; szakelőadások, föltételek, munkák bemutatása, kiállítások, vásárok és mintagyűjteményekkel, hazai ipar-, művészeti cikkekkel áruházainkban az egyes vidék föltételeivel a másik vidék szükségletét kielégíteni és így az ottan eddig nem ismert vagy forgalomban nem volt áruknak keleudőséget biztosítani; a hazai ipar és mezőgazdasági termékek forrásait nyilvántartani; származását védőjegyünkkel a fogyasztó közönségnek igazolni s végül mindezen célok és föltételek elérésére országos szervezetet alkotni és a már fönnálló vagy ez után alakulandó egyesületekkel, szövetségekkel vagy érdekképviseletekkel állandó érintkezést föntartani.«

»A Magyar Védő-Egyesület így valóban gyűjtőpontja és kutforrásává válik mindama hazafias, nemzeti törekvéseknek, melyek eddig is spontán — egyeseknél, iparosoknál, váro-

— De nem igaz, mert tévedtem. Most tudtam meg, ha a banda ezt játsza: »Fagygyertyát égetek én,« hát akkor a tereznek erősebbnek kell lenni, mint a primnek.

— Na látja! Így most szent a béke.

— Szent!

— Akkor leülhetünk.

Virgil félrehuzta a száját.

— Már látom, hogy maga Emil nem a régi vonzalommal viseltetik velem szemben.

Erre meg én vágtam csudálkozó arcot.

— Pedig elhiheti, hogy én magát nagyon szeretem.

— Igazán? villant ki a Virgil szeme.

— Hát csak nem anzálok? De magam! Maga szeret-e engem?

Virgil eleinte a vállát huzogatta, de végül elég érthetően így szólott:

— Győződjön meg róla...

— Igen! — ugrottam fel és öleltem karjaim közé, miközben csókokkal halmoztam el, a hol csak értem — látom Virgil szeretsz és méltóbban nem is ünnepelhetünk volna meg kibékülésünk magasztos jelenetét.

— Most már egész jól vagyunk és ha Virgil nem lenne oly kedves, hü, odaadó menyasszony, hányszor kellene összeveszni, csakhogy kibékülve oly édes csókokat kaphassak tőle.

soknál, vármegyéknel és az állami kormányzatban szétszórtan — jelentkeztek. Itt nyert testet és szervezetet milliók támogatásával az önvédelem — kapzsi kizsákmányoltatásunk ellen. Vedekezzünk, mert e nemzetnek őseink szent földjén élni kell! Ezen önvédelemre pedig azért van ma a legnagyobb szükség, mert a szomszédból, a más piacokról kiszorított áruk behozatala folyton emelkedik, megfelelő ellenszolgáltatás nélkül, melyekkel — hazai iparunk fejlesztésével — itthonról is elláthatnánk szükségleteinket.

»Ha ezen fejlődés útjára reá térünk, akkor mindenkinek jut már buzakenyér s akkor a lisztet nem kell többé kivinni! Hat millió magyarnak nem jut ma buzakenyér! Ezek szükséglete 12 millió métermássa, mivel kivitelünk szüksége megszűnnék.«

»Hogy ezen nagy nemzeti és legfontosabb közgazdasági célunkat elérjük, eme megsemmisítő baj ellen egyetértő országos védelemre van szükség, melyre a Magyar Védő-Egyesület életbeléptetésével a mód meg van adva; mivel a kiegyezésben az önálló és Ausztriától független iparfejlesztésünk autonóm hatáskörünknek van föntartva. Iparfejlesztésünk tehát végre a független nemzeti akarat és szükség szerint alakulhat és fejlődhet.«

»Aldozzon kiki tehetsége, nemes és hazafias érzése szerint a haza oltárára, eme nemzeti üjjászűtelés céljaira! Ezen áldozat képezi a jövő nemzedék életét s erőgyűjtését.«

»A kitűzött nemzeti munka révén még a fillérek is hamarosan visszakerülnek az áldozatkész hazafiak kezébe, mert egyszerre jobb és olcsóbb hazai árukat kaphatunk, ha az áruk származását védjegyünkkel igazolva biztosítjuk, mint midőn az idegenből kikopott, legtöbbször selejtes árukkal minden ellenőrzés nélkül halmoznak el. Követeljék minden árunál a czimerünkben foglalt védjegyet.«

»A gyárosokat és kereskedőket csak ezen szervezett, egyetértő védelemmel védhetjük meg az idegen betolakodó áruk és gyárosok versenyé ellen! Így emelheti az egyes és minden fogyasztó és védő a hazai áruk forgalmát. Így hódíthatjuk vissza a magyar gyártmányok és termelők részére a magyar piacot és így leend az ipar és kereskedelem magyarrá.«

»A hamisításokra, visszaélésekre szigorúan őrködünk és nyilvánosságra hozzuk.«

»Társadalmunk eme szervezésével egy országos, hatalmas, erőteljes közvéleményt: a magyar imperializmust kell megteremteni, melynek sulya szabja meg a jövőben követeendő közgazdasági politika hazafias irányát, hogy a királyához oly páratlanul hü magyar nemzet anyagi fejlődése, valódi nemzeti irányban haladva, biztosítsa minden balsors daczára a második ezredévet is úgy magunk, mint utódainknak.«

»Minden jelentkezés, belépés, támogatás, alapítvány és adomány a Magyar Védő-Egyesülethez — Budapestre, József-körut 19. sz. alá — az ügyvezető igazgató czimerére intézendő.

Ne várja senki a külön buzdítást, hanem legyen mindenki hü vezére és védője kibontott zászlónknak!

A tagság és pártolás következő lehet: a) örök alapító tag: 1000 koronával; b) alapító tag: 500 koronával; c) pártoló tag: évi 50 koronával; d) rendes tag évi 5 koronával; e) közreműködő tag: évi 5 koronával; f) kisiparosok és kiscgazdák 2 koronával, míg g) fogadalmos tag és ipartestületek évente tetszés szerinti összeggel. Nagyobb alapítványok hála köszönettel fogadtatnak.

Az alapító, pártoló és rendes tagok a M. V.-E. Közlönyét ingyen kapják, mely a hazai iparpártolás és fejlesztés egész ügyállását világítja meg. Nem alapító vagy rendes tagu egyleteknek és köröknek az előfizetési díj 10 korona.

Ugyancsak idecsatolva küldjük a Magyar Védő-Egyesület országos iparpártolási bank-

jának létesítésére vonatkozó prospektust is és azt a t. Czím komoly figyelmébe és megfontolására azzal ajánljuk, hogy egyfelől a részvényjegyzők közé, másfelől (ez utóbbit illetőleg azonban mindenestre) a Magyar Védő-Egyesület iparpártolási bankjának kötelékébe annak idején belépni sziveskedjék.

Ugy a Magyar Védő-Egyesület tagságára, valamint az egyesület védjegyének használatára az egyesület kötelékébe való belépést szívesen közvetítjük. Az előbb említett célra gyűjtőív áll rendelkezésünkre, míg az utóbbira és részvényjegyzésre nézve, a belépési nyilatkozatok egy-egy mintapéldányát alább közöljük.

Nagyvárad, 1904. február hó.

A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara:

Huzella Gyula, Dr. Sarkadi Lajos,
kir. keresk. tanácsos, elnök. titkár.

A felhíváshoz mellékelt prospektust közelebb ismertetjük.

Az ázsiai harcztérről.

Orosz katonai körökben azt hiszik, hogy a japánok nagy széles frontban menetelnek előre, hogy az orosz tábornok Jalu mellett megtámadják, vagy pedig Mukden mellett megakarják azt kerülni. Ezt az oroszok Késin mellett akarják megakadályozni, azzal, hogy ott nagyobb erőt helyeztek el, mely az utóbbi esetben hátulról támadná meg a japánokat. De valószínűbb, hogy fronttámadás lesz s ezzel egyben a japán csapatok Port-Arthurtól nyugatra is partra szállnak. Ennek a tervnek a kivihetőségét orosz részről kétségbe vonják, mert az orosz haderő Jalu mellett igen erős, Port-Arthurt pedig egyenesen bevehetetlennek tartják, helyőrsége legalább egy évre el van látva élelmiszerral és municzióval.

A szibériai vasut naponta kilencz vonaton szállít eddig zavartalanul orosz katonákat. Így naponta négyezer ember kerül az ázsiai orosz haderő erősítésére. Alexejev ellen nagy az elkeseredés, biztosra veszik, hogy »betegsége miatt« már legközelebb visszahívják. A czár nagyon izgatott, mert minden emberében csalódott.

A budgetet két évi háborúra készítik most el. Legközelebbi időre háromszáz millió rubel kölcsönt akarnak felvenni.

A háborúról a legújabb hírek következők:

Kína is készül.

London, február 25. Tiencsinből táviratozzák, hogy onnan kedden ötezer kínai lovas indult észak felé, Schantsaikwan irányában. Ma tábornok Yeddoba megy, hogy a nagy falon kívül levő kínai csapatok felett átvegye a fővezérlést. Annak a hírek, hogy Oroszország és Kína között a konfliktus kitörése csak napok kérdése, itt sok a hívője.

A japán követ tiltakozása.

Rotterdam, február 25. Itteni lapok jelentése szerint a hágai követ Murawjev beszédének egyes szakaszai ellen tiltakozott a németalföldi kormány. Hivatalosan hangsúlyozták azonban, hogy a hágai kormány nem illetékes az ilyen panaszok orvoslására. Eszerint a japán panasz a választott bíróság választmánya vagy az 1899-iki konvenczióban részes hatalmak elé kerül.

Az oroszok győzelme.

Pétervár, február 25. Alexejev helytartó a következő táviratot küldte Miklós czárhoz a japánoknak Port-Arthur ellen intézett és visszavert támadására vonatkozólag:

Február 24-én reggel háromnegyed 3 órakor az ellenség újból megkísérelte a Retvizánnak több torpedónaszáddal való megtámadását és a kikötő bejáratában nagy robbanószerekkel megrakott gőzösök elsüllyesztését. A Retvizán észrevette a torpedónaszádokat és támogatva a parti tizegektől, heves tüzelést kezdett az ellenségre, melynek folytán két japán gőzös, melyek közvetlenül a Retvizánnak mentek neki, a kikötő bejáratában megsemmisült. Ez egyik egy szirtnek ment neki a Tigris-félszigeten lévő világítótorony mellett, a másik pedig a Zoletojhegynél elsüllyedt. Az ágyonaszádokra tovább is tüzeltek. Napkeltekor a kikötő bejáratában négy elpusztított naszádot láttak, nyolcz pedig a nyílt tengeren rájuk várakozó hajók felé igyekezett. A legénység közül, mely a csónakokban igyekezett megmenekülni, valószínűleg többen megfulladtak, míg egy részüket az ellenséges torpedónaszádok felvették. Végig kutattam a partokat. A kikötő bejárója szabad. Az ellenséges tervek megghusítását teljesen a Retvizán kitűnő magatartásának és megsemmisítő tüzelésének tulajdonítom. Egy japán gőzös még most is ég. A külső kikötő előtt még látni uszó aknákat és a távolban két ellenséges hajósztyályt. Három cirkálóhajót, amelyeket az ellenség üldözésére küldtem ki, visszahívtam, hogy mindenképp távolítsák el a kikötő előtt lévő aknákat. Minket egyáltalán nem ért veszteség.

Franciaország készen áll.

Páris, február 25. Pelletan tengerészetiügyi miniszter a tengerészetiügyi bizottságban tegnap tartott előadása folyamán kifejtette, hogy nem gondol konfliktus lehetőségére, Franciaországnak mégis minden eshetőségre készen kell állania. A haditengerészetnek öt legújabbrendszerű hajó áll rendelkezésre és legközelebb újabb öt vérteshajó fölött is fog rendelkezni. Öt torpedóromboló a hajógyárban van és legközelebb elkészül. A tengerészetnek hat új tenger alatt járó naszádjá is van, amelyek ton atartalma egyenlő a jelenleg alkalmazásban levő tenger alatt járó hajók négy vagy ötszörös tonnatartalmával. Lehetetlenség, hogy Franciaország a távol keleten épp oly hatalmas hajóhadat tartson fenn, mint Japán, Anglia, vagy az Egyesült-Államok. Indokainai intézkedéseink — mond a miniszter — ott minden partraszállási kísérletet lehetetlenné tesznek. Fejtegetései végén kijelenti a miniszter, hogy azt hiszi, hogy mindent megtett, a amit a kötelesség és előrelátás parancsol.

Alexejev kiáltványa.

Niucsvang, február 24. Egész Mandzsuriában kihirdették Alex-jev kiáltványát, melyben felszólítja a lakosságot, hogy az orosz csapatokat támogassa. Engedetlenség esetére azonnal végrehajtandó halálbüntetéssel fenyeget.

Az orosz társadalom részvéte.

Pétervári, február 25. Bobinski grófnő ma már el is utazott Moszkvából a Bjkal-tó mellé, hogy apró élelmezési állomásokat állítson fel a katonák részére, akik eddig a rengeteg menetelést a hó jege fölött meleg étel nélkül tették meg Oroszország minden részéből dúsan érkeznek ide adományok, részint a flotta nagybővítésére, részint más hadi célokra. Az összes jóté ony egyesületek, melyek élén nők állanak, fehérneműt és tépéseket készítenek az orosz tábori kórházak részére. A Vöröskereszt-kórház egyesülete olyan, mint a méhkas sok magánházaiban is egész nagy társaságok dolgoznak tépéseken. A fiatal csárné maga veszi át a hadsereg részére beérkező adományokat s jelen van a munkák kiosztásánál.

Orosz hajók Port Saidban.

Port-Said február 25. Ord orosz szállítóhajó, amely 1227 embert szállít a f délzaton s a Smolensk, amely lövőzert visz, ma reggel Su-rból idérkezett. Huszonegy óra mulva folytatják útjukat Odessza felé.

Kuropolitkin feltételeket szab.

Pétervár, február 25. Kuropolitkin tábornok az ázsiai hadsereg fővezényletének átvételétől azt a feltételt szabta, hogy egy nagyherceg sem léphesse át az Ural-folyót. A császár a feltételt elfogadta.

A beteg orosz hadsereg.

Varsó, február 24. A keletázsiai hadseregben dühöng a vérhas.

A Katholikus Szabad Liceum bójti estélye.

Akik dacolva a már két nap óta tartó kellemetlen időjárással a Katholikus Szabad Liceum tegnapi bójti estélyére elmentek, azok egy cseppet sem sajnálták a fáradságot, mert egy igen kellemesen eltöltött óra emlékeit viték el magokkal.

Örömmel jegyezzük fel, hogy ilyenek igen sokan voltak. A Katholikus Szabad Liceum állandó előkező közönsége a kellemetlen idő dacára is teljes számban megjelent a tegnapi bójti estélyen, fényes jelöl annak, hogy a Katholikus Szabad Liceum ma már teljesen összeforrott városunk társadalmával s társadalmi életüknek mindegyik szűkségletévé nőtte ki magát.

Nem tudjuk, hogy a tegnapi bójti estély programszámai közül melyiket emeljük ki, a gyönyörű énekszámot-e, a nagy élvezetet nyújtó bójti előadást, vagy pedig a szép szavaltat. De kezdjük sorban, amint lefolytak.

Pont hat órakor bájos kép tárult a közönség elé. Tíz urhölgy vonult fel az emelvényre. Alig, hogy elhelyezkedtek, *Beleznay* Antal diszkrét művészi zongorakísérete mellett megcsendült ajkairól J. Jadahsohn *Imá-ja*.

Mondhatjuk, hogy a nagyváradai nőnekesek legkiválóbbjainak emi fellépése igazi élvezetet nyújtott a hallgatóságnak, mely végül zajos tapsokban adott kifejezést tetszésének. A karban résztvettek: *Klusatsek* Margit, *Kovács* Ilona, *Király* Irma, *Herkner* Elvira és *Szidike*, *Tutsek* Ferenczné, *Patzkó* Aladárné, *Nevorall* Istvánné, *Farkas* Etelka és *Csipkés* Sándorné urhölgyek, kiket a rendezőség csinos kis csokrokkal lepelt meg.

Kevés szünet után *Makkay* József karkáplán, a Szent László nyomda r. t. igazgatója tartotta meg rövidre szabott, de igen élvezetes előadását.

A szerény megjelenésű, rokonszenves, igen képzett fiatal pap a magyar embert jellemezte igaz szavakkal, bemutatva a magyar embernek jó és rossz oldalait egyaránt. Beszél a káromkodásról, iszákosságról, duhajkodásról, de nem feledkezett meg a magyar embert még a külföld előtt is híressé tett vendégszeretetről, továbbá a hazai földhöz ragaszkodásáról és a hithűségéről, mely utóbbi a mai viszonyok közt nagyon is szükséges. Az előadást a hallgatóság megéljenzte.

Az estély befejezésül *Popily* János joghallgató szavaltta el mély hatással, erős érzéssel *Szomorj* Károlynak egyik igen szép dramai költeményét, *Herót*. A közönség nagy figyelemmel hallgatta a bár kissé hosszú, de szép költeményt, melynek megkapó részleteit a fiatal joghallgató féltisz, erces előadásában oly szépen adta vissza.

A jelen voltak közül a következőket sikerült följegyezzük:

Anlauf Jánosné, Anlauf Irén, özv. Brányi Gézáné, Brányi Gizike és Erzsike, Bodó Bertalané, Bodó Ilonka, Beleznay Antalné, Bohacsek Mácsi, Bozóky Béláné, Bozóky Nóra, Csipkés Sándorné, Beszedits Ilonka, Csordacsics Olga, Farkas Etelka, Farkas Józsefné, Farkas nővérek, özv. Grunwald Henrikné, Fényes Endréné, Fényes Ilonka, Justh Károlyné, Imrik Péterné, Imrik Mórtha és Bella, Jerzsák Mária, Kappel Györgyné, Kappel Lottika, Kiss Istvánné, Kiss Erzsike, Katona Bálintné, Katona Ilonka és Erzsike, Kaczián Károlyné, Kaczián Olga, Középegy Kálmánné, Középegy Ilonka, Herkner Péterné, Herkner Elvira és Szidike, Kovács Lajosné, Kovács Ilonka, Klusacsek Margit, Király Ilona, Király Irma, özv. Harrach Józsefné, Hant Károlyné, Hollósy Jenőné, Hollósy Erzsike, dr. Molnár Imréné, Molnár Jolánka, Márkus Rózsika, Meluch Lajosné, Lausch Károlyné, Lausch Erzsike, Miskowszky nőv., Mihók nővérek, Nesztor Józsefné, Marsó Ella, Nevorall Istvánné, Pekanovics Imréné, Pekanovits Margit, Obendorf Julia, Paczkó Aladárné, Plopu Györgyné, Plopu Luczia, Rozslay Margit és Erzsike, Stauber Józsefné, Stauber Ida, özv. Személy Kálmánné, Sztaril Jánosné, Székely Irma és Aranka, Szlafkay Györgyné, Popovics Ilonka, Dr. Szolcsányi Hugóné, özv. Szkalák Józsefné, özv. Tucek Ferenczné, Trenhauser Rózsika, Tolnay Miklósné, Tolnay Ilonka, Tölczel Józsefné, Tölczel Ilonka, Tasnády Kálmánné, Tasnády Emma, Dr. Tóth Mihályné, Tóth Etuska, Voszka Ferenczné, Voszka nővérek, Wellner Alajosné, Wellner Erzsike stb. stb.

UJDONSAGOK.

TAJEKOZTATO.

Márcz 10. Kath. Szabad Liceum bójti estélye.
Márcz 24. Kath. Szabad Liceum bójti estélye
Apr. 14. Kath. Szabad Liceum zárúnnepélye.
Prohászka Ottokár dr. szónoki beszédével (estély.)

* **A villamosmű jövedelme.** Nagyvárad város villamos műve a magánvilágítást vad óra szerint, vagy évi átalány összegben számítja fel a fogyasztóknak. A magánfogyasztók száma állandóan szaporodik s már eddig is nem remélt számban vannak a bekapcsolt lámpák. A villamosmű igazgatója beterjesztette az átalányösszeg fizetésére a fogyasztókkal megkötött szerződéseket. Ezek szerint már csak ilyen uton évi 12657 koronára rug a magánfogyasztás, pedig még tekintélyes összegre nincsen megkötve a szerződés.

* **Nemzetiségi szociálizmus Bihar megyében.** E czímen tegnapi számunkban a »Budapesti Hírlap« értesítése alapján irtunk arról a nemzetiségi szociális mozgalomról, mely Bihar megye oláhlakia nyomorgó községeiben a lakosságot forrongásban tartja. Ma a vidétről szerzett értesítések alapján megerősíthetjük a hírt. Iszópallagan, Brátkán, Kabaláspataknán, Alsó- és Felső-Lugoson tényleg lázong a nép. Okot pedig a forrongásra a nép türelmen nyomora ad. A gör. katolikus uradalom bérbe adott birtokain a birtoktól nem kaphatnak legelőt és erdőt a községek lakosai. Erről értesítve *Radu* D. me er püspök ki is utazott *Beleányesbe*, hogy meggyőződjék a nép nyomoráról, s intézkedéseket tenn, hogy az uradalom erdejéből olcsó, méltányos bérért legelőt és erdőt kapjanak berbe a nyomorgó községek.

* **A színház fűtése.** Az elmúlt években rengeteg baj volt a Szigligeti-színház fűtésével. A nézőtérén áll odóan átcsapott a hideg légramlat, a nagy hidegben pedig nem bírtak elég melege kúvozni a légfűtést; a folyók és öltözőkben nem is lehetett fűtésről beszélni. A nyári szünet alatt *Keller* J., a lég-

fűtő berendezés készítője átjavította az egész fűtőrendszert és pedig igen czélszerűen. **Köszeghy József** városi főmérnök jelentést tett a fűtőberendezés mai állapotáról a tanácsnak s kiemeli, hogy most mindenütt jól működik a fűtőkészülék s a fűtés is könnyű; léghuzamról nem panaszkodik a közönség. — Bizony egyszerű-máskor most is olyan léghuzam jön a zsinórpadról a nézőtérre, hogy erősen meglepetti a szinpad felett levő függönyt.

* **Vacsikics Agostonné** elhunyt. Városzerte mély részvétet keltett b. e. Özv. **Vacsikics Agostonné** urasszony elhunyt. A gyászoló családnál igen sokan fejezték ki részvétüket. A díszes ravatalt elárasztották szebbnél-szebb koszorúkkal. A temetés ma, pénteken délelőtt 9 órakor lesz s a háznál tartott beszéltetés után a Szent László-templomba vonul a gyászmenet a requiemre. A gyászszertartást **Fetser Antal** apátkanonok tartja teljes segédlettel. Az Istenben boldogult urinó haló porait az újjvárosi központi temetőben helyezik örök nyugalomra.

* A kulturmérnöki hivatal munkája. A nagyvárosi kulturmérnöki hivatal egyszerre két közérdekű ügyben kereszte meg a várost s terjesztette be munkálatát. **Pankócs Károly** a Városligetnél levő uszodájával szemben egy rözs gátat épített, hogy kis vízállásnál az uszoda oldalára szorítsa a vizet. A másik dolog a város-velencei gör. keleti temetőhöz vezető vízmentesítésének az ügye. A kulturmérnöki hivatal beértesíti mindkettőnek a tervét s kéri a várost, hogy tűzzön ki a tárgyalásra határidőt.

* A trónörökös súlyosan beteg. Drezdából szomeru hirt hoz a táviró: **Ferencz Ferdinánd**, a magyar trón várományosa súlyosan beteg. Néhány héttel ezelőtt a trónörökös és a felesége Drezdába érkeztek. Ez az utazás még a befenetes udvari köröket is meglepte. Magindult a találgatás, a drezdai tartózkodás célja azonban csak most tudódott ki. A főherczeg fájdalmas és súlyos természetű fülbaját gyógyította egy ottani híres fülorvossal. Ez a baja már régi keletű. Néhány évvel ezelőtt szerzte a főherczeg, valamelyik vadászaton, nyitván hüllés következtében. Akkor azonban jelentéktelen volt a dolog és nagyon hiányosan is kezeltette. Hosszu ideig nem is érzett semmi rendellenességet s már azt hitte, hogy teljesen megszabadult a betegségtől. Most aztán fokozott erővel nyult ki a baj. Haves fájdalmak gyötrik a trónörökösöt s az agyat kell őriznie. A betegség azonban szerencsére nem veszedelmes s az orvosok biztosra veszik, hogy az illusztis beteg rövid időn belül teljesen kigyógyul a bajból.

* **Városi épületek eladása.** Nagyváros városi törvényhatósága kimondta, hogy az ócska, rozoga városi középületeket, amelyekre semmi szüksége nincs s nem is jövedlmeznek a városnak megfelelő összeget, eladás útján értékesítse. Első sorban a volt rendőrségi épület és a fő-utcai régi városház eladását tűzték ki. A belügyminiszter ezen épületek eladására vonatkozó közgyűlési határozatot jóváhagyta.

* **Halálozás.** Részvétet vetük a következő gyászjelentést:

Özv. **Beöthy Miklósné** született **Mile Ilona** úgy a maga, mint gyermekei: **Ilona**, **Miklós**, **Malvin**, **László**, **Irén**, **Andor**, továbbá **Beöthy Zsigmond** mint atya és öccse **Santha József** testvérei: **Beöthy Ernő**, neje és gyermekei; **Beöthy Károly**, neje és gyermekei; **Beöthy Ödön**, öccse és gyermekei, továbbá sógorai: **Mile József** és neje; **Nadudvary Lajos** neje s gyermekei és számos rokonok néven is mélyen szomorodott szívvel üdvözlök a farrón szeretett férj, apá, fiú, testvér, sógor és rokon-

nak **besseneyi Beöthy Miklósnak** folyó évi február 25-én, d. u. 1 órakor hosszas szenvedés után élete 50-ik és boldog házasságának 21-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága hamvai folyó hó 27-én d. u. 1/4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint a Biharmegyei közpórházból az olasz-i sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise-áldozat folyó hó 29-ikén d. e. 10 órakor fog az egek Urának a premontriek templomában bemutatottai. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai, hivaltársai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagyváros, 1904. február 25. Áldás és béke lengjen drága porai felett!

* A nagyrábéi rablás áldozata. **Jeney Balázs**, a tegnapielőtt Nagyrábé határában kifosztott gazda, tegnap súlyos sérülései következtében meghalt. A jómódu gazda gyilkosát tegnap már letartóztatták. A bűneset tüzetes vizsgálatára **Korn Lajos** kir. ügyész és **Ember Géza** vizsgálóbíró kiutaztak a helyszínére.

* A Széchenyi átalakítása. **Schüch József** vendéglős, a Széchenyi bérlője, a Széchenyi-kávéházat kibővíteni akarja, s ez iránt kérvényt intézett Nagyváros városához. A kávéház mai állapotában ugyanis kényelmetlen, szűk. **Köszeghy József** városi főmérnök helyesli az átalakítást s nincs kifogása az ellen, hogy **Schüch József** saját mestereivel és költségén készíttesse az átalakításokat, csupán azt kívánja, hogy a városi mérnöki hivatal ügyeljen fel a munkálatokra s a mérnöki hivatal utasításai betartandók.

* **Agyonverték az országuton.** Jován Aron kövesdi juhász Tulkáról ittasan hazafelé ballagott. Utközben megtámadták s egész csoport marczoua legény agyonverte. A juhász még éjszaka visszaemlékezett eszméletét s hazavánszorgott, másnap azonban meghalt anélkül, hogy kihallgathatták volna. Amint az orvosi véleményből megállapítható, az agyonvert ember halálát koponyarepedés okozta. A csendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére. Az ügyesség utasította **Buday Antal** aljárásbíró és **Gerő Sándor** törvényszéki orvost, hogy szálljanak ki a helyszínére a vizsgálat megejtésére.

* **Gazdák, ha nagy terméshez akartok jutni,** Mauthner féle magvakat vessenek. Idei arj-gyűléskét, mely 226 oldalra terjed, **Mauthner Odón cs. és kir. udvari magkereskedése Budapest, Rottenbiller-utca 33.** mindenkinek ingyen megküldi. A kiűnőben tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok. Különösen fölmentendők az impregnált takarónányrépamagvak és a legnemesebb gabnafélék dúsválasztéka. 399.

* **Mátyás napja.** Ránk hozta a második telet Mátyás apostol. Ahogy a példa mondja: ha nem talál Mátyás telet, hoz havat és szelet. Elhozta mind a kettőt, csak hogy elfeledkezett arról, hogy ez az esztendő szőkő év s egy nappal előbb hozta meg a zimankós, havas időt. A sok hóból azonnal víz lett s most taposunk a pocsolnyában. Ilyen szeszélyes Mátyás. Ha jeget talál, akkor jeget tör s naposra vál; ha nem talál Mátyás telet, hoz havat és jeget.

* **Kovács L. és társa** cég lapunk mai számában közölt hírdetésére tisztelettel hívjuk fel olvasóink szíves figyelmét. — Egyszeri próba vásárlás elegendő arra, hogy ezen üzlet pontos kiszolgálásról, árai jó minőségéről, valamint az árai rendkívüli olcsóságairól bárki meggyőződést szerezzen.

* **Mozgó fényképek a „BIHAR” kávéház sörccsarnokában ma és minden este, ünnep és vasárnap délután is 4 től 6 óráig.**

Künnő kávéházi ételek és italok pontos és figyelmes kiszolgálásáról gondoskodik **Gyárfás Pál**, tulajdonos. 643

SZINHÁZ.

New-York szépe. Ma, pénteken febr. 26-án a New-York szépe nagy operett kerül színre a Szigligeti-színházban elsőrangú szereposztásban.

Horti Weisz Sándor fellépte. Weisz Károly előkelő nagyvárosi iparos fia holnap, szombaton lép fel a Szigligeti-színházban a »Hálókocsik ellenőre« című kitűnő vigjáték czimszerepében, hogy bemutassa művészetét a városi közönségnek.

Ezen vendégfellépés iránt már most nagy érdeklődés mutatkozik.

Simonyi óbester. Martos Ferencz, a »Bob herczeg« szerencsés kezű írójának »Simonyi óbester« című gyönyörű vigjátékára erősen készül a Szigligeti-színház szóművészete. Az igazgató új, pompás korhű jelmezeket készítettett ez újdonságra. Simonyi óbester premierje az eddigi megállapodás szerint hétfőn, febr. hó 29-én lesz.

Kommandóra. Erdekes premierre készül a jövő hónapban a szintársulat. **Somogyi Károly** igazgató előadóját **Mendelényi Bélának**, a Tiszántúl volt kitűnő munkatársának **Kommandóra** című szellemes vigjátékát. A humoráról neves novellista első szinpad munkájáról, a kik eddig ismerik, — a leghizelgőbben nyilatkoznak. A darab szellemesen megírt komolyabb irányú vigjáték, s a szintársulat lelkiismeretes előadásában nagy sikerral kecsegtet. A szerepeket most osztották ki s valószínűen márczius 20-án kerül színre az érdekes újdonság.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 148. Bérletszám 137. (páratlan)

Ma, pénteken 1904. február 26-án:

New-York szépe.

Operette.

BÉRLÉYARAK: Nagypáholy 14 koron. Földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsölye 3 kor. Kórszék 2 k r. 40 fill. Tálalásszék, 2 kor. Erkélyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor. Erkélyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártszék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy szinlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. órától előre válthatók.

Holnap, szombaton február 27-én:

Hálókocsik ellenőre.

Vigjáték.

Igazságszolgáltatás.

Gyilkos béres.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

Tegnap tárgyalták le az esküdtbíróóság előtt a február hóra kötözött utolsó bűnyegyet. Szenzációs érdekes bűneset foglalkoztatta az esküdtbíróóságot. **Szilágyi Gábor** most másodszorban állott az esküdték előtt. A kuria határozatából perújítás folytán, mert a Kuria egyháznak taláta a tábla ítéletét.

Az volt a vad, hogy a komádi határban **Szilágyi Gábor** nevű szomszéd tanyabéli cseléd

társát, három lépés távolságról Boda meg-
lölte. Előzőleg Vincze Lajos és Szilágyi Gá-
bor nevű cseléd s meg két cseléd társaságában
együtt pálinkáztak, azután összeverekedtek.
Gulyás Tógyer cseléd házából, a hol a Gu-
lyásné névestyét gyűltek össze köszönteni s
a gazda által adott egy liter; a Boda Szilágyi
által hozatott két liter pálinkát megitták s a
maradás és hazamenés kérdése miatt össze-
gabalyodtak. A verekedés nem öltött nagyobb
méretet, mert Szilágyi Gábort (a kit bántott az,
hogy őt Boda távozni nem engedi) a házigazda
Szilágyit az ajón kilökte, mert Bodát megfogta
a Boda kezéből felkapott vasvillát elvette, a
vendégeket lecsendesítette.

Boda szégyelte, hogy Szilágyi és Vincze
megrángatták szégyelve saját tanyájára, indult.
Követte őt a szintén otlévő férfi cselédje is,
(a ki Gulyásnéval barátságban volt.) A meg-
fogdosott Boda után, Vincze és Szilágyi, hol
sietve, hol dülöngözve, Boda lakásáig
mentek.

Szilágyi Gábornak, a Boda tanyája előtt
kellott lakására távozni. A két berugott ember
a helyett, hogy Boda lakása előtt, vagy a
mögött, hol a szomszéd tanyák népe, a szom-
széd tanyákra menni szokott; békésen távozott
volna el; bezörgettek a Boda ajtaján, a ki
le sem csillapulván még az előbb lefolyt meg-
rángatás után, fegyvert kapott kezébe, s úgy
lépett a bezörgetők elé, a kik (az egyik tanu
bevallása szerint) azt hangoztatták, hogy ők
kun emberek; ők Bodával leakarnak számolni.
A szomszéd tanyákon lakók látták a haza-
távozó Bodát; látták az utánamenő cselédet;
a hol dülöngözve, hol sietve haladó két embert.
A tanyára befordulást is látták, de hogy a
ház előtt mi történt, azt a tanyai kerítéstől
nem látták; a történetet szóváltást nem hal-
lották. Csak egy lövést hallottak. Azután lát-
ták Bodát, a mint lóraülve, magát feljelenteni
ment, izgatottságában az egyik tanunak csak
annyit szólott, hogy rámjöttek, megtámadtak.
A másik megtámadó Vincze Lajost tehetetlen
részség érte utól. A tárgyalás alatt csak a
névestére jelenlétére emlékezett, azontul nem!

Hosszasan ment, a törvényszéki orvosok:
dr. Grósz Menyhért és dr. Gerő Sándor szak-
véleményének meghallgatása a fölött, hogy a
halált okozó lövést eivitzhatatlanul eszközölő
Boda, aki már a katonaságnál öngyilkosságot
kísérlett meg; ezenkívül epilektikus rohamok-
ban is szenvedett; 1902 február 19-én ivott
sok pálinka miatt kapott-é az elméje oly za-
vart, melynek folytán a lövést öntudatlan ál-
lapotban követte-é el? A vélemény, különö-
sen a lövés napján kiadott orvosi vélemény,
Boda javára döntött.

A délutáni tárgyalás megnyitása után
Rádl Ödön védőügyvéd által feltett kérdések
elfogadása tárgyában hozott határozatot az
esküdtbíróóság.

E kérdések feletti határozathozatal d. u.
5-ig igénybevette a visszavonult bíróság
ítélkezését. A főkérdés mellé a védőügyvéd
által beterjesztett mellékkérdések közül hár-
mat fogadott el az esküdtbíróóság.

A tárgyalást ma folytatja az esküdtbíró-
ság, ítélet estére várható.

NYILTTÉR.

Bumbera Imre

polgári- és papi szabó.
Nagyvárad, új „Bazár“-épület színház oldal.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
és Főtisztelendő papság becses tudomására
hozni, hogy a legújabb divatu és a legjobb
minőségű szöveteim raktáron vannak, melyek-
ből a legújabb és legelegánsabb szabás sze-
rinti ruhákat készítem nagybecsű megrende-
lőimnek.

Különösen felhívom a Főtisztelendő papság

figyelmét az összes áruimra, melyet **kizáró-
lagosan csak a Főtisztelendő papság**
részére tartok. Allandóan nagy választék **re-
verenda czimáda** és egyházi **kvadrátu-
sokból Rivétum** fekete és viola színben, to-
vábbá egyedüli raktára a mai idény legszebb
és legczélszerűbb **hit, remény, szeretet**
övének (cingulus), mely egyedül **csak nálam**
szerezhető be.

Midőn a Főtisztelendő papság és a nagy-
érdemű közönség becses pártfogását kérem,
meg kell említenem, hogy elvem mindig a jó
kiállítás és jutányos ár volt, melytől eltérni
a jövőben sem fogok.

Nagybecsű megrendeléseiket kérve, marad-
tam kitűnő tisztelettel:

Bumbera Imre,

615. polgári- és papi szabó.

TAVIRATOK.

Politikai hírek.

Budapest, febr. 25. (Saj. tud. táv.)
Tisza István gróf holnap ismét a király-
hoz megy kihallgatásra. A delegáció
tárgyalásait a hét végén befejezik, s
valószínűen az országgyűlést kedden
megnyitják.

A delegációból.

Budapest, febr. 24. (Saj. tud. táv.)
Több kisebb felszólalás után *Szentiványi*
Arpád elismeri, hogy haladás mutatko-
zik, de az ígért reformokat koránt-
sem váltották be, még mindig megen-
gedik maguknak a kormányelnök és a
hadügyminiszter, hogy közös jelvények-
ről beszéljenek. A delegációban kétszer
is elszólták magukat.

Tisza: Én nem szóltam el magam.

Szentiványi: Ezekon kívül hátra van
még a katonai perrendtartás reformja.
Kérde, mit szándékozik a kormányelnök
erre vonatkozólag tenni. Jobb volna, ha
határozottan megvallaná a szándékát,
semhogy Apponyit tüntesse föl töprengő
Hamletnek, akinek máról holnapra vál-
toznak a nézetei.

Apponyit huszonötven át a nem-
zet színe-java követte meggyőződésében
s Apponyit érdemes követni, mert az ő
elvei komoly meggyőződésen alapul-
nak, de vajjon számolt-e Tisza azzal,
hogy a lemondása után akad-e valaki
elveinek osztályosa.

Tisza válaszolva *Szentiványinak* ki-
jeleníti, hogy tévedés ha beszédében sze-
mélyes vonatkozásokat keresnek. Saj-
nálja, hogy *Apponyira* vonatkozólag
ilyen magyarázatokat fűznek szavaihoz.
O már két ízben kijelentette, hogy sér-
teni sem Apponyit, sem a nemzeti pár-
tot nem akarta.

Tisza válasza után nagy vitát pro-
vokált a hadcsapatok költségvetésének
megszavazása.

Ugron és *Apponyi* egyértelmű til-
takozása után a tétel részletes tárgyalást
holnapra halasztották.

Holnap két ülést tart a delegáció,
délelőtt és délután.

Az orosz-japán háboru.

London, február 25. (Saj. tud. táv.)
Wladiwostokból az oroszok kiutasították
az angolokat.

Tokió, február 25. (Saj. tud. táv.)
Korea császára föltétlen bizalommal a
mikádót ismeri el urának, s erről kiált-
ványban értesíti népét s hódolatát közli
a mikádóval.

London, február 25. (Saj. tud. táv.)
A japánok kudarczáról elterjedt orosz
hírek nem felelnek meg teljesen a való-
ságnak. Csupán annyi igaz, hogy a ja-
pán hajóhad éjjeli támadása nem si-
került. Mielőtt a kikötő bejáratát eltorla-
szolandó négy gőzöst elsüllyesztettek
volna, az oroszok észre vették a táma-
dást s golyózáppal fogadták a japá-
nokokat. Erre a japán hajóhad lövés nél-
kül visszavonult s a négy elsüllyesztésre
szánt hajót a nyílt tengeren hagyták.
Ez a négy hajó süllyedt el s ezekről
hirdették az oroszok, hogy japán pán-
czélosok pusztultak el.

Egyébként a visszavonulással végződő
manővert *Togó* admirális vezette.

Páris, február 25. (Saját tudósítónk táv.)
Alice Bourbon hercegnő az orosz harcztérre
indul a betegek ápolására. A hercegnő előbb
X. Pius pápa áldását kérte ki Rómában. A
pápa sajnálkozva szólott a háborúról s úgy
nyilatkozott, hogy a czár mindent elkövetett
a háboru elkerülésére, de a japánok kiero-
szakolták.

E hirt francia forrását tekintve, valószínű-
lennek tartjuk.

Elhunyt kuriai bíró.

Budapest, február 25. (Saját tud. táv.)
Vida Sándor kuriai bíró tegnap délután hir-
telen meghalt.

A raguzai bakák.

Budapest, február 25. (Saját tud. táv.)
A Dalmáciából visszaérkezett képviselők érde-
kes jelenetről beszélnek. Raguzában történt
hogy a büntetésre ítelt három éves katonákat
a vonuló csapatok közt felismerték s *Kubik*
Béla elkialtotta magát:

— Tisztelegi!

Mire a képviselők levették kalapjukat s
megilletődve üdvözölték a katonákat, akik kö-
nyes szemekkel tisztelegtek a képviselőknek.
Ezt látva egy tiszt, *Rákossy Viktorhoz*
lépett:

— Mit akarnak az urak?

— Semmit, csak üdvözöltük a szenvedő
magyarságot — válaszolt *Rákossy* s a képví-
selők nyugodtan tovább mentek.

Szédelgő tanár.

Budapest, február 25. (Saját tud. táv.)
Dr. Balogh Péter néven jó háromnegyed ére
szédelgésből élt egy késmárki kicsapott diák. A
21 éves fiatal ember tanárnak adta ki magát
s busás összegekért előkészítékre vállalt tanít-
ványokat. Összeköttetéseiire hivatkozva körül-
belül 8000 forintot panamázott így össze. A
rendőrség azonban értesülve a szélhámos
tüzelméről, ma letartóztatta.

REGÉNYCSARNOK.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. —
(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)
Írta: *Max Pemberton.*

Nem feleltem, mert talán szólni se bírtam
volna, annyira elvette az eszemet az az egyetlen
gondolat, amely rögeszmeként fészkelt az agyam-

ban. Hirtelen fölgyóttam, odasiettem az ajtóhoz és visszafordítottam a kulcsot, hogy már csak kilincsre volt becsukva.

— Kinyithatja, Jasper, — mondta miss Ruth — most már egészen egyedül vagyunk.

Visszasiettem hozzá és halkán, rekedten ezt kérdeztem:

— A gépházban bizonyosan vannak emberek, és örök is maradtak itthon... Hányan lehetnek összesen, s mit gondol: hányval találkozhatom, ha most akarnék lemenni a társaimért?

Miss Ruth egyszerre oly nyugodt lett, mintha a halál békéje szállt volna szívébe és fölállt, hogy jobban megérthesse szándékát.

— Jasper! — kérdezte komolyan, — mi a szándéka, Jasper?

— A jó Isten tudja! — feleltem lázasan. — Csak mondja meg, hány ember van most a várban.

Miss Ruth arca hol lángba borult, hol elfehéredett. Láttam, hogy megértett, s arcának ez a színeváltozása a remény és csüggedés egymást kergető váltakozása volt... De sem ő, sem én nem merünk még csak czélozni se arra, ami az ajkunkon lebegett és legforróbb szándékunk volt.

— Azt hiszem, ötven vannak a gépházban és hatan az örök, — felelte és láttam, hogy az ujjain számol. — Az alsó kapu, a második a folyosón... De mi a szándéka, oh Jasper... mondja meg, mit akar?

— Mit akarok? — feleltem; — hát azt, hogy fölhozom ide a társaimat, Seth Barkert, meg a többieket... És, ha a szerencse kedvez, — folytattam, egész közel lépve hozzá, — bezárjuk a kapukat... Azt mondja, hogy csak két kapu van?...

Csak kettő volt: igen csak kettő. Az egyik a legénység számára, az alsó kapu, melytől lépcsők vezettek a tengerig, egy csöndes kis öbölbe...

Ezt mondta miss Ruth, s aztán egyszerre örömmel sikoltott föl:

— Oh, Jasper!... Ha megtehetné... ha megtehetné!...

— Hogy megtehetem-e, vagy sem: ma éjjel elvágok, — feleltem egész nyugodtan. — Az azonban bizonyos, miss Ruth, hogy megkísértem... On pedig menjen vissza a hálószobájába és ne tudjon semmiről. Ez a munka férfimunka lesz; és, Isten engem! vagyunk is hozzá férfiak!

Őök, akik olvassák ezt, talán vállat vonnak és azt mondják rá: — « Micsoda henczegés! — Hát igaz: henczegés volt és talán örültség is; de ha jobban gondolkoznak rajta, talán őök is átlátják, hogy nem volt lehetetlenség.

Mert ép abban a pillanatban, midőn életünk a Czerny akaratától függött, ha csak éhen nem akartunk halni, az egész sőpredék kivonul rabolni és üresen hagyja a várost. Sehol egy hangot se hallok, míg odalent négy társam várakozik s az élet vagy halál ígését várja tőlem. A végső kétségbeesés úgy lángra lobbantja bennem a vakmerőséget, hogy már az ördögökkel is szembe szállok és semmi egyébbel nem törődöm, mint hogy drágán adjam el az életet, ha kell, s ilyen lelkiállapotban, ily kedvező külső körülmények közt, ki mondhatja, hogy henczegés volt, amit mondtam, vagy hogy a szándékom örültség és lehetetlen?...

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Mézelésre kiválasztott törzseinknek fiatal azaz új anyára való fölsegítése.

Ha megrajzolt a törzs e, fentebbi pontok szerint minden új család újból kezd az életműködést vagyis háztartást azzal a külsőlétséggel, hogy tavasz vagy nyár derekán nem tisztítási kiröpítést, hanem előjárászt végeznek.

Mi következik most már mendezeztől? 2 Az, hogy egy tavaszt megért erős törzsnek, ha azt mézelésre használói a arjuk, rajzani nem szabad. Nem pedig az r, mert a raj

mindenkor lép, nép és a neki szükséges téli eleségről kell, hogy gondoskodjék, nem pedig arról, hogy az nekünk méz vagy viasz jövedelmet hozzon.

Hogy pedig ily erős s mézelésre kiválasztott törzsünk meg ne rajozzék, azt csak az által érhetjük el, ha mult évi azaz vén anyját tőle a mézlegelő beállta előtt elvesszük, vagyis anyátlanítjuk s azután rögtön illetve másodnap új fiatal anyára segítjük, hogy aztán az erős törzs a mely már lép, nép és fiasításal bőven rendelkezik, mint korai raj, mint-hogy e fentebbiekre már szüksége nincs, e mi javunkra mézet gyűjtsön.

Egy ily erős család, ha okszerű eljárással sikerült fiatal új anyára segíteni, a mézlegelő alatt rajzással nem fogja idejét s erejét elfecsérelni, szétszaggatni, a korai mézlegelőt ki fogja használni s erősen mézelní fog.

Hogy pedig mézlegelő beállta előtt ily új anyára miként segítük ily mézelésre kiválasztott törzsünket, tudnunk kell:

- a) hogy a dolgozó méh a pete lerakás pillanatától számítva 19—21 napot,
- b) a herék 24—26 napot,
- c) a királyi álczák 16—17 napot igényelnek, míg azokból tökéletes rovar fejlődik.

Most már: Egy erős törzsünk dolgozó fiasítást hoz, ha kellő hőmérséklet s élelemmel, vagy korai azaz spvculativ etetéssel ellátva van.

Herékre fog fiasítani, ha a fenti dolgozó fiasítás a költőfészkek közepén már kikelöben van.

Királyi álczákat fog hozni, ha e fentebbi két pont alattiak általunk eszközöltethetők voltak.

Csak ha törzsünkben tulsulyban van a fedett fiasítás s a költőfészkek közepén a második petézési időszak jelét, vagyis ismét újonnan lerakott petéket találunk, anyátlanítható az meg, s csakis ez időben látható az el egy más anyanevelő törzstől átvett fiatal, azaz ez idei új királynéval.

II.

Mézelésre kiválasztott erős törzseinknek létszámát megállapítva, kitzűött czélunknak keresztülvitelét, vagyis mindegyiknek a mézlegelő beállta előtt fiatal anyára való segítését el-érendő, a következőképen járunk el.

Ha például öt erős s mézelésre kiválasztott törzsszel rendelkeztünk, ezek közül egyet és pedig a legerősebbet anyanevelésre, melylyel többi négy törzsünket fiatal anyákkal ellátandjuk, — kiválasztjuk. Ezen egy anyanevelésre kiválasztott gazdag, népes törzsünket lehető korán tehát márczius 15—16 ikától spekulativ etetéssel kiterjedt költésre ösztönözzük. Ez által elérjük azt, hogy ezen egy törzs előbbi négy méz-elésre kiválasztott törzsünket fejlődésében túlhaladja s nem csak dolgozó, de h-re fiasításával is anyabölcsök építése és fejlődésével oly annyira megelőzi, hogy ily eljárással ezen egy törzs már ápril 15—20-ikáig herékekkel s ezt követőleg királyi s-jtekekkel is rendelkezni, birni fog.

(Vége köv.)

Értéktőzsde

	Budapest, febr. 25
Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	438.—
Magyar jelzálog	535.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

	budapesti áru- és értéktőzsdén 1904 febr. 25-én.
Magyar aranyjárdék 4	116.—
Magyar koronajárdék	97.05
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4/3	88.75
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	98.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98.—
Italméresi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavon földtehermentesítési kötvény	203
Magyar nyeresémsorsjegy-kölcsön	161
Tizszasabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	98.25
Osztrák járadék papirban	99.

Osztrák járadék papirban	117.—
Osztrák járadék aranyban	98.50
Osztrák korona járadék	147.—
sztrák államsorsjegyek	1590.—
Osztrák magyar bank részvény	737.59
Magyar hitelbankrészvény	627.75
Osztrák hitelintézet részvény	624.08
Párisi vista	19.58
29 frankos arany (Napoleon'dor)	117.—
Németbirodalmi márka	240.95
Londoni vista	54.50
20 márkás arany	23.46

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

11—1904. T.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyváradi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete végrehajtónak **Bedő Károly és neje** csatári lakosok végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a csatári 152. sz. tjkvi betétben A I. 1—4. sor 1405., 1406., 1407., 1408. hr. szám alatt felvett a Domoszló-tető dűlőben fekvő 3 darab szántóból és házból álló ingatlanra a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknek 107057/903. szám alatt kelt végzésével elrendelt árverésnek foganatosítására határidőül **1904. évi márczius hó 16-ik napjának délelőtti fél 11 óráját** Csátár községhezához kitzűzte.

Kikiáltási ár 2600 korona, azonban az árverésre kített ingatlan szükség esetén ezen áron alul is elfog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál és Csátár község előljáróságánál tekinthetők meg.

Nagyváradon, 1904. évi január hó 9-én, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál.

Hraball,

646. kir. törvényszéki albiró.

170—1904. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a Nagyvárad vidéki kir. járásbírósnak 1904. évi V. 66/1. számú végzése folytán dr. Burger Árpád ügyvéd által képviselt **Első magyar gazdasági gépgyár r. t.** felperes részére **Opris Togyer és neje** kardói lakosok alperesek ellen 2511 kor. 56 fill. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 2630 koronára becsült ingóságokra a nagyváradi kir. járásbírósnak 1904. V. 66/2. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy f-lülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán Kardó községben leendő megtartására határidőül **1904. évi márczius hó 7-ik napjának délelőtti 9 órája** kitzűzetik, mikor a bíróság lefoglalt gőzkazán, cséplőgarn tur, kézi tűzfecskendő, mérleg, hévér, csikók, tehének, borjúk, széna s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött-nél vagy írásban, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítattik.

Kelt Nagyváradon, 1904. évi február hó 15-ik napján.

Bosnyák Gergely,

kir. bir. végrehajtó.

645

engedélyezett

Hatóságilag végeladás

mert az üzlet teljesen feloszlik

Kovács L. és Társánál Zöldfa-utcza.

Női-divat, rőfös, vászon, szőnyeg, asztalnemű,
menyasszonyi kelengyék, férfi és női ingek és
és rövidáruk

míg a készlet tart, minden elfogadható árban kiárusítatnak.

Tisztelettel

Kovács L. és Társa.

Berendezés eladó!

Készlet helyisége, lakás kiadó!

598

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apácza-utcza 3. szám.

Művek
folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindennemű
nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.
Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfek,
számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok
raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.